

వలంగల్ పట్టణంలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన దేవాలయం విధవా దేవాలయం. విశాల మైన చెరువు, మట్టూగుట్టలు, ఎగుడుగా మెరిక తరిగిన రోడ్లు, మట్టూ తచ్చిన వేలు ప్రకృతి ఎంతో అద్భుతంగా ఉంటుంది. పట్టణ ప్రజలకు, రీల్ అయినా, పబ్లిక్ గార్డెన్ అయినా ఉల్పాదోష్టి, ఉపశమనాన్ని కలిగించేది ఈ దేవాలయపు ప్రాంతం సూత్రమే. పండు గలు ఆదివారం రోజుల్లో ఆ ప్రాంతం అంతా నేతర్లు ప్రవచించినట్లుగా నవం రంగురంగుల సప్తాదారగాలో కీలు కీలు లాడిపోతూ కుప్పకతారు. ఆ చుట్టూ యువతీయువకులకు ఎంతో ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది.

ఈ ఆధార దేవాలయం దుర్భోజి వసుదాన స్వామి వారి దేవాలయం మాది ఉంది ఈ దేవాలయానికి నవం అంత ప్రాముఖ్యతను ప్రాముఖ్యత దర్శన విమర్శం కొంత పర్తయన గుట్టును చిక్కాది. ఆ గుట్టుపైలాగానే వెళ్ళినవారు అద్దరిమ్మలా దూర దూర ప్రాంతాని కనుడలాము. ఈ గుడి ఉల్పామంది ఒక శాయన ఉంది. తానైనా ఒక కుంతె నిర్మించారు. ఆ కుంతె దుల్పునిక్కం కొంత దూరం వరకు వర్షం వెళ్ళులో వేటి వర్షులు ఉంటుంది. వాటి కుంతె నిర్మిస్తాయని వరకు గుర్తించలేదు. ఈ శాయన పర్తయన దీని ఈ వోజల్ ప్రక్క మంది ముఖ్య తరుగురుంది. ఈ శాయన ప్రక్కనే కొద్ది ఇళ్ళు మాది ఉన్నాయి.

ప్రకృతిని దూర నిర్మించినట్టే పూర్ణయాత్ని కని ఉండడం మహాభాగ్యంగానే లాగించారు. ఆ భాగ్యం అంతకు మాది ఉంది. ప్రతి రోజు సాయం శాయన వదిమిచేసేవారు రుకుంటే ఏమిర్తయై వదిమిచా ప్రాముఖ్యతాని గుడి చిక్క పర్తయన తాయిపై మాదుని అవలించడం అయిన అవచాము.

ఒకరోజు అయిన దూలావ, ముం కుంతర్త దొయ్యకోలేరం దూలావ శాయన గుట్టు లేత మాది ఎగురు రంగు రంగుం కదిలి ఏదో కరువడింది. వర్షం ప్రకృతిలో ఆ రంగు ఏదో అకర్తనీయంగా ఉంది. అటు ప్రకృతి దుర్భోజి కేంద్రీకరణం. ఆ మాది ఒక స్త్రీది. అది ఏదో ఉంది, ఒక కుంతెలో ఉంది తెలియదని తెలు.

'ఆ ... అందం దూరం ఏవయ? కచ్చెనల్లా? కచ్చెనల్లా, లేక వా రల్ల వయస్సుకో ఉంటుందా? అందమైన ముం కచ్చెనల్ల కుంతెవా? ఆ కచ్చెనల్లా ప్రకృతి వయతకాం ప్రకృతి వయమాసాని మోత కని

విప్లవదేశాలం

'వెలించా' అనుకున్నాడు. ఇంకో. అలాగే మాస్టర్ మాస్టర్లున్నారు. అతని మనస్సు క్షుణ్ణం అయిపోయింది. అది ఏమిమ్మని అనిపించింది ఆ అందం దూరం. 'వెలించా' ఆ మాది ప్రకృతిని దూరం అనుకున్నాడు. కాన ఏదో కరువ! 'ఇంత మనస్ వంనాన్ని కలిగించిన ఆ అందం దూరం దుర్భంగా చేటితే ఇంత అందంగా కనుడలేమా? ఒకరోజు తను చదివేట అక్కడో వా అర్థం అవ ముఖం అక్కడో వేమి తెల్పకోలేదు. ఈ అందం వాకు ఇలాగే ఉంది' అనుకున్నాడు. ప్రతిరోజు అంత సాయం చేసి గుట్టుపైని మాకోళ్ళ వయ దినవర్తగా మారేంది. ప్రతిరోజు కుంతెరంగుం దుర్భోజిలో దర్శనమిస్తుంది ఆ మాది. అమెను

మాదిగానే ఏదో తెలియని అలాంటి. ఉల్పాదం, ఏదో తెలియని వాతని కలిగిస్తున్నారు. ప్రతిరోజు అమెను గురించిన అలోకనే అతన్ని అవలించి ఉంటుంది. ఒకరోజు అమెను మాదిగానే కేజులోంచి కేరియమాలు తీసి అమె మాదిలా తావ్యంలోకి తీసాడు. అది అక్కడ అక్కడే మాదినిమ్మగానే తావించాడు. కాని అమె మంది ఏమివంట ప్రతివర్తం లాశేయ. కాని అమె ముఖంపైని నిండాకాయం పుర్తయే ఏదో తరుమ్మవ మెరిసింది. ఏదో అందం కాలోయ. తెల్లవార్లు తమమలా అంతని ఉద్దేశించి గారినో తని చేరిన తీసింది. అది గుమించిన ఇంకో హృదయం కచ్చెనల్ల మయారితా వాల్కం చేసింది. మరునటిరోజు తెలుగు సీనిమా రోకోలా తామర అవరో కలవల్లావుంది పెట్టి అమె వైసేతిగా కలవరో

ఉదిలాడు. ఆ పూవుని ఆమె అందుకుని తలలో తురుముకుని వేదని గాలిలో డిపింది.

'నేను పంపిన కాసుకను అవిడ జడలో ఎలా తురుముకుంది? నేనెవరు? తనెవరు? తనకు నాకు ఎటువంటి స్నేహం? కనీసం ఒకళ్ళ ముఖాలు ఒకళ్ళం సరిగ్గా చూసుకోవడా లేదే? తనని చూసినపుడు నాకు కలిగిన భావమే నా పట్ల తనకు కలిగిందా? ఏది ఏమయినా రేపు తనని ఎలాగయినా కలుసుకోవాలి' అనుకుంటూ బయలుదేరాడు.

విప్పటిలా గుట్టెవిక్కి కూర్చున్నాడు. తను రాగానే తన వద్దకి వెళ్ళాలనుకున్నాడు. ఆ రూపం కనపడలేదు. ఎదురు చూశాడు. మసక దీకట్లు కారు దీకట్లు కమ్ముకున్నాయి. అవిడ రాలేదు. శరత్ హృదయం తల్లడిల్లిపోయింది. తన గుండె కాలిపోతున్న బాధ పడ్డాడు.

'రేపయినా వస్తుందిలే' అని సరిపెట్టుకున్నాడు. రెండవరోజు, మూడవరోజు ఎంతో బరువుగా సాగాయి. తన జీవితంలో తీయదనం అదృశ్యమై కాల కూలవిషపు వేడు వోలు చేసుకుంది.

నాలుగవరోజు అవిడ ఇంటివైపు బయలుదేరాడు. జనం ఎవరి శవాన్నో మోసుకొస్తున్నారు. శరత్ హృదయంలో ఏదో భయం, వెంటనే దుఃఖం మొదలయ్యింది.

'ఛ' తన ఆలోచనల్ని ఇండించుకున్నాడు. జనంలోంచి ఒక వృద్ధురాలు 'వ్సే, వ్సే, వ్సే బంగారు ముద్దపిల్ల. ఇరవయ్యేళ్ళకే నూరేళ్ళనిండాయి. ఏదో మాయదారిలోగం. మాస్తుండగానే దిడ్ల మాయం అయ్యింది' అంది.

'నేను చూసి ఆనందించే నా అందాలరాణి కాదు కదా? అవును తనే, ఆమె నా బంగారు ముద్దే, అందుకే నాకిన్నాళ్ళూ నా కంటి చూపుకు బాటుగా ఉంది' అనుకున్నాడు. జనంలో ఒకడిగా తనూ నడుస్తూ బావురుమున్నాడు 'నోటికి జేబురుమాలు అడ్డుపెట్టుకుని.

ఆమెను ఇననం చేసిన వోల ప్రతి రోజు కలువ పూలు పెట్టి ఏడుస్తున్నాడు. నిద్రాహారాలు అన్నీ మానేశాడు. తను రోజూ ఎక్కి కూర్చుని మాసే గుట్టను, తను తిరుగాడే ప్రాంతాన్ని మాస్తూ పిచ్చివాడై పోతున్నాడు శరత్.

* * * * *

శరత్ గుండె గాయం కాలం మానేసింది. సంసార సాగరంలో మునిగి తేలుతున్నాడు. అనుకూలవతి భార్య. హోదాగల ఉద్యోగం. ఇద్దరు మగపిల్లలు. కాలం గడుపుతూ వరంగల్ లోనే ఉంటున్నాడు. "ఏమిండి ఈ రోజుభద్రకాశివైపు వెడదామండి!" అంది అవిడ గారు. పిల్లాసాపలతో బయలుదేరారు. ఎత్తయిన నర సింహస్వాములవారి గుడిని చూడగానే పెద్దవాడు గుడి ఎక్కాలని మూలాం చేశాడు. అవిడగారికి, శరత్ గారికి ఎందుకో ఇష్టం కాలేదు. పిల్లవాడ్ని సంబాధించలేక ఎక్కారు. భార్యభర్తలిరువురూ ఏదో ఒకటి ఎప్పడూ మాట్లాడుతూనే ఉంటారు. కాని ఎందుకో ఉభయము

మౌనంగా ఉన్నారు. "ఏమిండి మౌనంగా అదోలా ఉన్నారు?" అంటూ అవిడ మౌనాన్ని దీర్చివేసింది.

"అబ్బే ఏం లేదు సుజా! పైగా నీవు చూడాలదోలా ఉన్నావు!" అన్నాడు.

"చావుంది వరస, నాకేం పొయ్యేకాలం? పచ్చకామెర్ల జబ్బుగల నాళ్ళకి ప్రపంచమంతా పచ్చగానే ఉంటుందంట. అదోలా ఉంది మీరు" అంది అవిడ.

"ఉ ...." అన్నాడు. మళ్ళీ మౌనం వోలు చేసుకుంది.

"ఏమిండి వెడదాం పదా! మూగాళ్ళలా చూద్దోవడం దేనికి?" అంది ఉబాయింపుగా.

దొంగలా చొరికి పోయాడు శరత్.

"ఏమిండి మీ బాధ ఏంటి?" అంది అవిడ మృదువుగా. లాభం లేదు. కలుపుగా నిందిసింది.

బుజ్జిగిందింది. "సుజా....నాగతం గురించి విని నన్ను అపార్థం చేసుకోవుగదా?" అన్నాడు.

"మిమ్మల్ని ఎప్పుడైనా అపార్థం చేసుకున్నానా?" నన్ను అర్థం చేసుకుంది మీరు ఇంతేనా?" అంది.

"నా పెళ్ళికి ముందు మహాకర్మ ప్రేమించాను. ఈ స్థలం నాకు ఇదివరకే చాలా పరిచయం" అన్నాడు.

"ఓస్ ఇంతేనా...." అంటూ కొట్టిపడేసింది. చూడండి! మన వివాహావ్యవస్థ ఏలా ఉందంటే?

పెళ్ళికి ముందు ఎవరు ఎవరో? ఎవరు ఎలాంటి వారో ఎవరికీ తెలియదు. అయినా ఇద్దరు పెళ్ళి చేసుకుంటారు. పిల్లల్ని కంటుంటారు. కాలం గడుపుతారు.

అంటే గతాల్ని పురచి వర్తమానాన్ని సరియైన రీతిలో గడుపుతారు. గతంలో ఎవరు ఎవర్ని ప్రేమించారో? కామిందారో అనుకోవడానికి అధారాలు ఏ మూలం ఉండవు. గతం గురించి ఏదో తెలిసినంత మూలానా అపార్థాలు, అర్థాలు చేసుకోవడం అమానుషం అంటాను" అంది ఆవేశంగా.

"సుజా....నీ ఆలోచనాసరళి ఇంత విశాలమైందని నేనూహించలేదు. నేనెంతో గర్విస్తున్నాను. నా అధి ప్రాయం చూడాలి ఇటువంటిదే సుజా...." అన్నాడు.

"సరేలే అసలు విషయం చెప్పండి" అంది.

"ఒక పదేళ్ళ క్రితం నేనిక్కడ ప్రకృతి అలాభవైతే కూర్చుని ఒకమూయిని ఆ కాయవగిట్టున చూచాను. కొన్నాళ్ళకు అధినయాయి, పూలు కాయవరో ఏడవడాయి...."

"అగండి! నేచెయిలాను!.....అనుకోని పరిస్థితుల్లో మేము అర్థరాత్రే వైజాగ్ వెళ్ళి అక్కడే స్థిరపడి పోయాము" అంటూ శరత్ సంభాషణల్ని పూరించింది అవిడ.

"సుజా.....! అన్నాడు శరత్.

భార్యభర్తలిరువురు ఒకళ్ళ ముఖాలు ఒకళ్ళు చూసుకున్నారు. ఎంతోసేపు మౌనంగా ఉండి పోయారు. ఇరువురు గత పది సంవత్సరాల స్మృతి పులల్లోకి వెళ్ళారు.

తెగింపు

వేకాల బోరుగా సాగుతోంది.

"నా సంటి దానికి ఒల్లు కాలిపోతుంది. కల్లు ఇప్పనేపోతంది. గుక్కెడు సాలుగూడా తాగనేదు. తవరికాడకి తీసుకొద్దామన్నా ఈల్లేని పరిస్థితి బాబూ. మీ సాదాల మొక్కుతాను. ఒక్కసారి గుడిసె కొచ్చి నూడండి" కాళ్యా వేళ్ళా బతిమాలాడు యాదయ్య.

"ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఎక్కడ పడితే అక్కడకి వచ్చేయడానికి వేనేం నాలు వైద్యున్నేంటిరా - ఆ నాలు మైయ్డే పిలుచుకో హా" కురేసాడు డాక్టర్

"మీరు సూదిమందు ఏతేగాని నాబం వేదని తేల్చేసినాడు బాబూ కనకయ్య. తవరు రాపోతే నా

కమల పెళ్ళి

ఈ రోజు కమల పెళ్ళి.

కమల, లక్ష్మి స్నేహితులు. స్నేహితురాలి పెళ్ళికి వెళ్ళాలనికీ ఏ చీర కట్టుకోవాలి అని బీరువా తీసింది లక్ష్మి. ఈ వేసవికాలంలో పట్టు చీర కట్టుకోవాలంటే చాలా ఇబ్బంది, గాలి వేయదు. అందుకని తనకి ఇష్టమైన నీలం కలర్ నేతచీర తీసుకొంది. చీర కట్టుకొని సింపుల్ గా తయారై లక్ష్మిని చూచి లక్ష్మి అత్తగారు "అదేమిటే పెళ్ళికి వెళుతూ పట్టుచీర కట్టుకోకుండా, పెద్ద గొలుసు వేసుకోకుండా వెళుతున్నావు" అంది. "ఈ రోజు చాలా ఉక్కగా ఉంది కదండి అందుకని" అని నసిగింది లక్ష్మి. "విమోచనమ్మ మా కాలంలో పెళ్ళి అనేసరికి పట్టుచీర, పట్టెడు నగలు, పెట్టుకొనే వాళ్ళం. ఈ కాలంపిల్లకు అన్నీ బరువే అంటూ ఇంకా ఎవో నసుగుతూనే వున్నారు. లక్ష్మి అనేమీ పట్టించుకోకుండా కమల వాళ్ళ ఇంటికి బయలుదేరింది.

లక్ష్మి వెళ్ళేసరికి కమలవాళ్ళ ఇల్లు చాలా హడావిడిగా వుంది. విడిదిలోకి వెళ్ళివారు దిగివారంట, అందుకని వాళ్ళకి అవి ఇవి తీసుకొని వెడుతున్నారు. చన్ను చూడగానే కమలవాళ్ళ అమ్మగారు "రామ్మ లక్ష్మి. కమల గదిలో వుంది" అని కమల వున్న గదిని చూపించివారు. నన్ను చూచిన కమల "ఇప్పుడా తల్లి రావడం" అంది విరుకోపంగా. కమలను చూస్తూనే

అనుచు